

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 17.3.2003 60. vuosikerta Numero 1 Sivu 2

Pohjoismaista yhteistyötä kasvinjalostuksessa

Tapio Lahti, tutkimusjohtaja, K-ryhmän koetila

Maamme vilja-alasta noin 40 % kylvetään ulkomaisilla lajikkeilla. Lajikkeet tulevat pääosin Ruotsista ja Norjasta. Myös kasvinjalostajat hyödyntävät toistensa työtä. Ruotsalaisen SW:n (entinen Svalöf Weibull) lajikkeita on käytetty muun muassa Saana-ohran, Veli-kauran, Anniina-kevätevehnän ja Kulta- sekä Tuli-rypsien jalostuksessa. Samoin ulkomaiset jalostajat ovat tuoneet omiin lajikkeisiinsa suomalaista perimää. Tätä ei pidä nähdä uhkana kotimaiselle lajikejalostukselle, vaan se ylläpitää tervettä kilpailuhenkeä lajikemarkkinoilla.

Maatalouskesko ja K-ryhmän koetila osallistuu lajiketyöhön

Maatalouskesko Oy on tuonut lajikkeita pääosin SW:ltä ja sittemmin myös Norjasta. Lajikemateriaali testataan K-koetilalla Hauholla ennen virallisia kokeita. Koetilan työn tuloksena on löydetty lajikkeita, jotka ovat soveltuneet erityisen hyvin meidän oloihimme, kuten Kustaa ja Kymppi. Uusimpia tulokkaita ovat SW:n Vaasa-kaura ja Zebra-kevätevehnä. Myös norjalaiset ovat tuoneet Suomeen useita suosittuja lajikkeita, kuten Reno-kevätevehnän, Leila-kauran ja Arve-ohran. Norjalaisten viimeisin lajikeuutuus on Gaute-rehuohra.

Kasvinjalostajat yksityisomistukseen...

Kasvinjalostusyrietykset elävät muutosten aikaa. Yhteistä muutoksille on se, että valtio on vetäytymässä kasvinjalostuksen tukemisesta. Esimerkiksi Norjassa kaikki jalostustoiminta siirtyy uuteen Graminor AS -kasvinjalostusyhtiöön. Sama kuvio on jo aiemmin käyty läpi Ruotsissa ja Suomessa.

...ja yhteen kemian alan kanssa

Kemian alan yhtiöt ovat tulleet omistajiksi kasvinjalostusyrietyksiin. Näin jalostus- ja siemenliiketoiminta on päässyt mukaan yhä suurempiin kuvioihin. Merkittävää on, että näin kemian alan yritysten geenitekniikkaohjelmiin on saatu käytännön kasvinjalostuksen osaamista. Kasvinjalostusyrietykset pitävät selvänä, että geenitekniset tuotteet tulevat markkinoille ennen pitkää. Kasvaahan jo nyt maailmassa geenimuunneltuja kasveja 53 miljoonalla hehtaarilla. Geenitekniikan käyttöä on vastustettu erityisesti siksi, että se mahdollistaa haitallisten yhdistelmien luomisen. Kauppaan tällaisia yhdistelmiä yritykset eivät tietenkään laske.

Uudet bioteknologiset keksinnöt tulevat markkinoille kasvinjalostuslaitosten ja siemenliikkeiden kautta. Niiden toimintaedellytysten turvaaminen, eli viljelijöitten satsaaminen uusiin parempiin lajikkeisiin ja hyvään kylvösiemeneen, ratkaisee tämän tekniikan tarjoamien uusien mahdollisuuksien hyödyntämisen tulevaisuudessa.

Lisätietoja: tapio.lahti@kesko.fi
puh. (03) 615 0213